

[Gideon.]

han gav udtryk for på mødet, virkelig har næret håb om, at han med sin redegørelse derovre kunne formå at gyde olie på de oprørte vande, tror jeg nok, at ministeren bagefter blev klar over, at han havde taget fuldstændig fejl. Opgaven var efter min mening på forhånd håbløs. En erkendelse heraf foreligger allerede i den indrømmelse, ministeren gav på mødet, at han ville tage generalmajor Johansens udnævnelse til chef for region II op til fornyet overvejelse, og at der under alle omstændigheder kun ville blive tale om, at han skulle fungere som chef for region II en kort periode. Denne indrømmelse er jo en erkendelse af det berettigede i den storm af protester, udnævnelsen har rejst, og af udtalelser i pressen forstår jeg, at ministeren synes, om jeg så må sige, at have fundet sine egne ben og er ved at tage den fulde konsekvens heraf.

Det, der forbavser mig mest, er i virkeligheden, at en minister overhovedet har kunnet tænke sig, at denne udnævnelse ville kunne gå stille af. Jeg har ellers anset ministeren for at have et vist fond af sund fornuft, men det forekommer mig, at denne fuldstændig har svigtet ham i dette tilfælde, navnlig da ministeren i forvejen havde fået en alvorlig advarsel. Jeg behøver blot at nævne oberst Schjødt-Eriksens navn, så vil alle forstå, hvad jeg hermed siger til.

Det afgørende er efter min opfattelse ikke, i hvor lang eller hvor kort tid hr. Johansen har været medlem af nazistpartiet; om det har drejet sig om 2½ måned eller om 14 dage, er efter min mening aldeles underordnet. Det, der er det afgørende — og det aldeles afgørende — er, at han har indmeldt sig efter den 9. april 1940, og det gør det ikke bedre, at der oven i købet var gået henimod 3 måneder efter besættelsen, før han indgav sin anmeldelse eller sin ansøgning om optagelse. Om det kan siges at være det ene eller det andet, er for så vidt komplet ligegyldigt. Der har altså været rigelig tid til at komme sig over et muligt chok og til nøgterne overvejelser. Det forekommer mig, at man savner en troværdig forklaring på indmeldelsen den 1. juli. Det er muligt, endog højst forståeligt, om han har følt sig dybt skuffet og desillusioneret over det, der overgik os den 9. april, over at hæren ikke fik lov at kæmpe, over at vi, som det er

blevet sagt, blev taget på sengen, men det var han og officerskorpset ikke ene om; det gjaldt for de fleste, at det, der skete den 9. april, kom som et chok for os, men derfor gik vi dog ikke hen og indmeldte os som medlemmer hos den tyske nazismes hjemlige aflægger, tværtimod udløste det hos de fleste en helt modsat reaktion.

Hvad er det for en forklaring, ministeren kunne få sig til at komme med, at Johansen trak sig tilbage straks — jeg tillader mig at citere —:

„da han blev klar over det nazistiske partis karakter, dets afhængighed af Tyskland og dets hensigt om at komme til magten ved et kup“.

Højtærede minister, en sådan forklaring eller undskyldning, eller hvad det nu skal tages for, kan ikke tages for gode varer. I så fald måtte oberst Johansen jo i virkeligheden falde ind under tåbeparagraffen, for var det ikke, hvad, jeg havde nær sagt ethvert barn, men i hvert fald ethvert nogenlunde fornuftigt voksent menneske herhjemme var ganske klar over i forvejen og længe havde været det, og Johansen var dog en mand i moden alder, oven i købet i en ansvarsfuld stilling, godt 30 år, student, premierløjtnant fra 1932 og kaptajnløjtnant fra 1938. Det er en dårlig undskyldning, at han ikke den 1. juli 1940, da han indmeldte sig eller søgte optagelse, skulle være klar over, hvad vore hjemlige nazister har i deres skjold. I hvert fald havde de i de næsten 3 måneder, der var gået siden besættelsen, både i bladet Fædrelandet og ved deres provokatoriske optræden i øvrigt, tydeligt vist deres sande ansigt.

Jeg har ingen grund til at betvivle generalmajor Johansens dygtighed og fremragende militære egenskaber, som ministeren fremhævede på mødet i Herning, men jeg har svært ved at forstå, at ministeren ikke på forhånd har været ganske klar over, at der trods dette var noget, der manglede, noget meget væsentligt, ja, aldeles afgørende på den post, som ministeren udnævnte ham til, nemlig tillid, dette lille ord, der betyder så meget, ikke mindst inden for hjemmeværnet, for er der noget, man inden for hjemmeværnet bygger på og nødvendigvis må bygge på, er det tillid, tillid til hinanden og tillid til føreren. Ikke mindst inden for hjemmeværnet må man kunne